

The background of the slide is a monochromatic, teal-tinted aerial photograph of a city. The image shows a dense urban layout with a grid of streets and various building footprints. The buildings vary in size and shape, creating a complex pattern of light and dark areas. A large, white, semi-transparent rectangular box is positioned on the right side of the image, containing the title and date. The overall aesthetic is clean and modern, with a focus on urban planning and labor market issues.

MERCATS DE TREBALL I DESIGUALTATS LABORALS

30-01-2024

00 Qui sóc?

MARIA SANCHEZ VIDAL

Doctora en Economia per la Universitat de Barcelona

Sòcia i investigadora a KSNET

Especialista en avaluació de polítiques i programes, especialment en els àmbits de la **desigualtat i el mercat laboral**

www.ksnet.eu

@m_sanchezvidal

@KSNET_

Gestió de dades

Ajudem als nostres clients a gestionar de forma eficient les dades disponibles amb l'objectiu que puguin prendre decisions de manera informada. Amb aquesta finalitat dissenyem, explotem, i visualitzem les bases de dades. ➔

Avaluació de polítiques i experimentació social

Avaluem polítiques i programes de caràcter públic i social fent ús de tècniques tant quantitatives com qualitatives, amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'eficiència de les empreses, l'administració pública i el tercer sector. ➔

Elaboració d'informes

Realitzem anàlisis descriptives i informes econòmics i socials. A més, basant-nos en l'evidència científica existent i l'experimentació social, assessorem sobre el disseny i la implementació de polítiques i programes. ➔

Suport a la divulgació científica

Assessorem en l'organització d'actes com workshops o conferències, així com en l'edició de materials que tinguin com a objectiu la difusió i el debat de temes relacionats amb el camp de l'economia. ➔

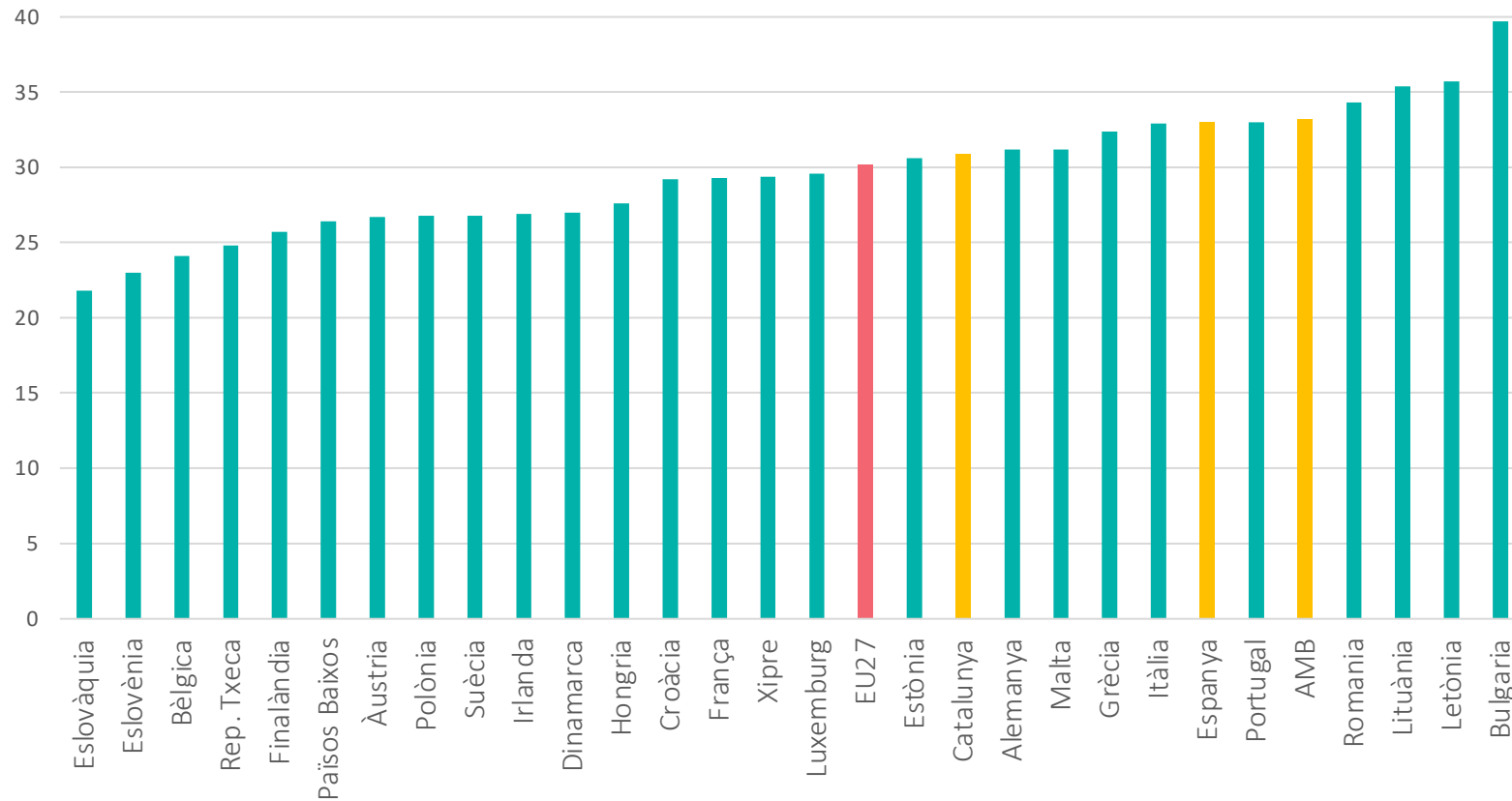
Index

- 01** Diagnosi
- 02** L'ocupació com a factor d'inclusió social
- 03** Els reptes

01 **Diagnosi** **La desigualtat i el paper del mercat laboral**

01 Diagnosi

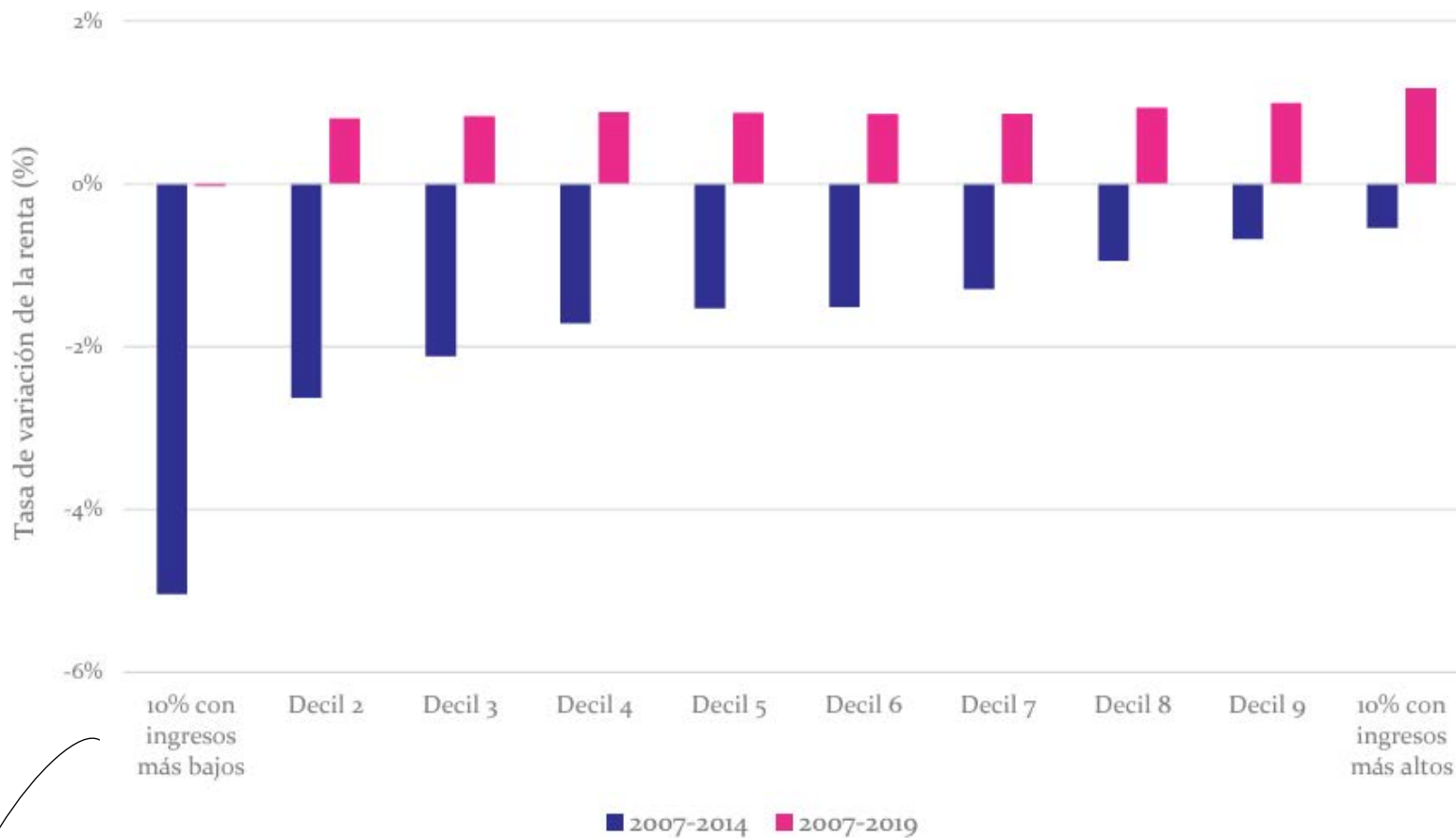
La desigualtat a Europa, 2021

Fonts: EU-SILC (Eurostat), ECV (Idescat) i ECVHP (Institut Metròpoli)

01 Diagnosi

Variación media anual de la renta por decil de ingresos, años 2007-2014 y 2007-2019, en %

El 70% no tenen feina

Font: Ayala i Cantó (2022)

01 Diagnosi

L'ocupació com a factor d'inclusió social

Qualitat

Desocupació

Inactivitat

Sub-ocupació

02 **L'ocupació com a factor d'inclusió social** **Diagnosi i mecanismes**

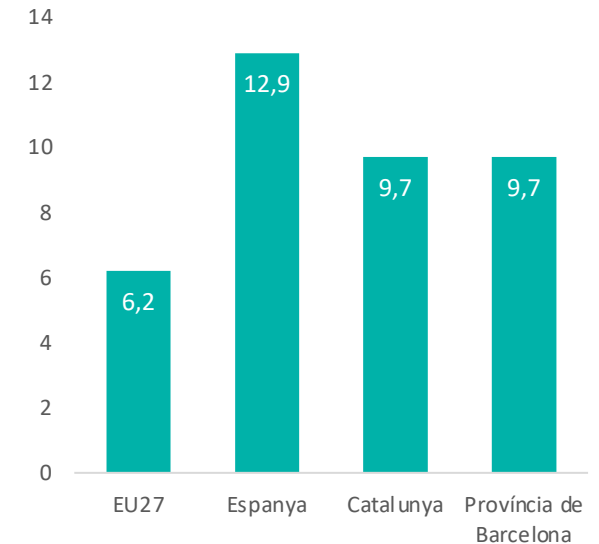

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social: atur

Taula 9. Taxa d'atur per sexe i per grups d'edat, província de Barcelona, 4T 2019-4T 2022

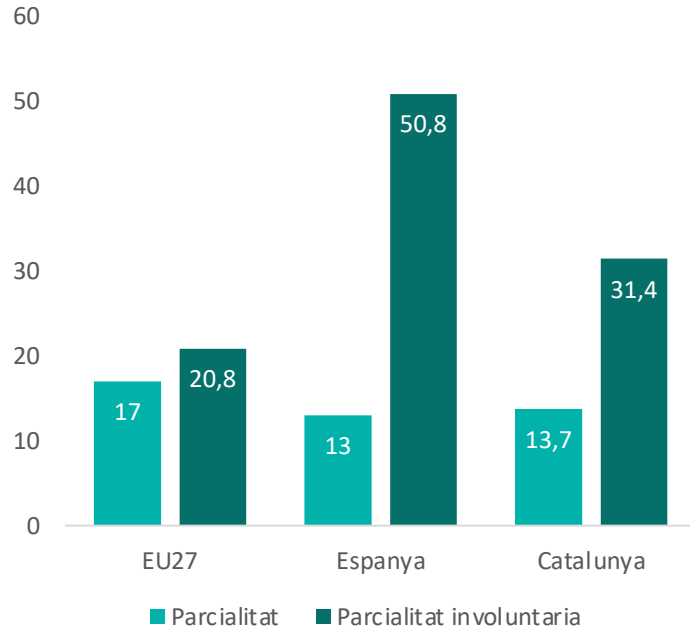
	4T 2019	4T 2022	Variació (en p.p.)	Canvi en el pes sobre el total (en %)
Home	9,8	10,0	0,2	2,0
Dona	11,1	10,3	-0,9	-7,9
De 16 a 24 anys	26,3	19,9	-6,5	-24,6
De 25 a 54 anys	9,2	9,7	0,4	4,9
Més de 55 anys	8,7	7,6	-1,1	-13,1
Total	10,5	10,1	-0,3	-3,0

Font: Institut Metròpoli a partir de les microdades de l'EPA, INE.

- ❖ Millorem des de la pandèmia
- ❖ PERÒ seguim arrossegant problemes des de la crisi de 2008
- ❖ Sobretot joves i atur de llarga durada

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social: parcialitat involuntària

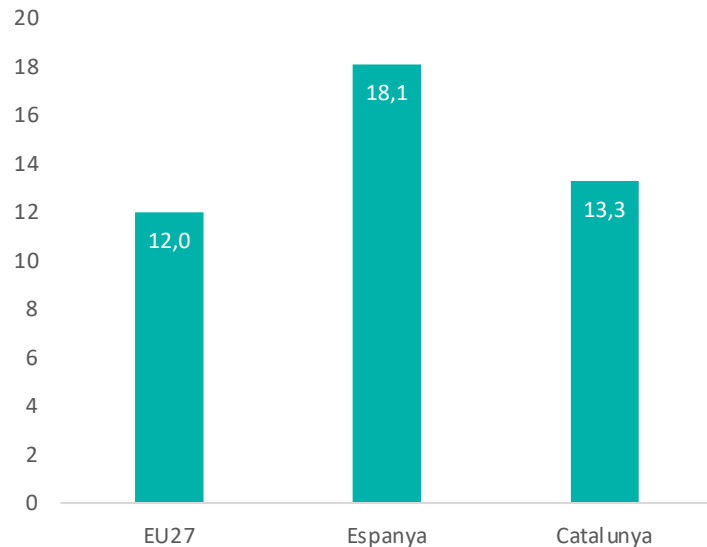
Taula 10. Ocupats per freqüència amb què treballen al seu domicili particular, total, en milers de persones, Catalunya, 2019-2022

	Ocupats		Variació		Pes sobre el total	
	2019	2022	En milers	En %	2019	2022
Ocasionalment	137,0	246,8	109,8	80,1	4,0	7,0
Més de la meitat dels dies que va treballar	157,8	313,3	155,5	98,5	4,6	8,9
Teletreball	294,8	560,1	265,3	90,0	8,6	15,9
No teletreball	3.115,5	2.911,0	-204,5	-6,6	90,5	82,8
No se sap	30,4	43,1	12,7	41,8	0,9	1,2
Total	3.440,7	3.514,3	73,6	2,1	100,0	100,0

Font: EPA, INE.

- ❖ La majoria són dones i en ocupacions més feminitzades
- ❖ S'associa a major temporalitat
- ❖ Un dels principals causants de la bretxa salarial i de la pobresa salarial
- ❖ Cures? Aparició del teletreball (+ homes fent cures, les dones igual, (Farré et al. 2023))

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social: temporalitat

Taula 13. Contractes registrats per diferents àmbits, 2019-2022

	2019	2022	Variació	Variació en %
Barcelona	1.203.337	928.094	-275.243	-22,9
Resta de l'AMB	523.170	467.240	-55.930	-10,7
AMB	1.726.507	1.395.334	-331.173	-19,2
Resta de l'RMB	622.768	547.991	-74.777	-12,0
RMB	2.349.275	1.943.325	-405.950	-17,3
Resta província Barcelona	167.692	160.574	-7.118	-4,2
Província de Barcelona	2.516.967	2.103.899	-413.068	-16,4
Resta de Catalunya	829.288	734.676	-94.612	-11,4
Catalunya	3.346.255	2.838.575	-507.680	-15,2
Espanya	22.512.221	18.310.343	-4.201.878	-18,7

Font: Servicio Público de Empleo Estatal.

- ❖ La majoria són persones joves
- ❖ Reforma laboral modifica
- ❖ PERO els patrons de creació i destrucció d'ocupació no canvien (Fedea, 2023)

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social: salaris

Taula 16. Salaris mitjans totals nominals i reals per sexe, en euros/any, 14 municipis de l'AMB, 2019 i 2021

	Nominal		Real	Nominal	Real
	2019	2021	2021	Variació en %	
Homes	32.281	33.602	32.811	4,1	1,6
Dones	25.914	27.327	26.684	5,5	3,0
Total AMB	29.196	30.549	29.830	4,6	2,2
Diferència home-dona (en euros/any)	6.367	6.275	6.127	-1,5	-3,8
Bretxa salarial (%)	19,7	18,7	18,7	-5,3	-5,3

Nota: Els salaris mitjans només estan disponibles per als municipis de més de 40.000 habitants, que a l'AMB representen el 88% de la població. Per calcular els salaris reals s'ha aplicat com a deflactor l'IPC de la província de Barcelona. Nivells salarials segons lloc de residència.

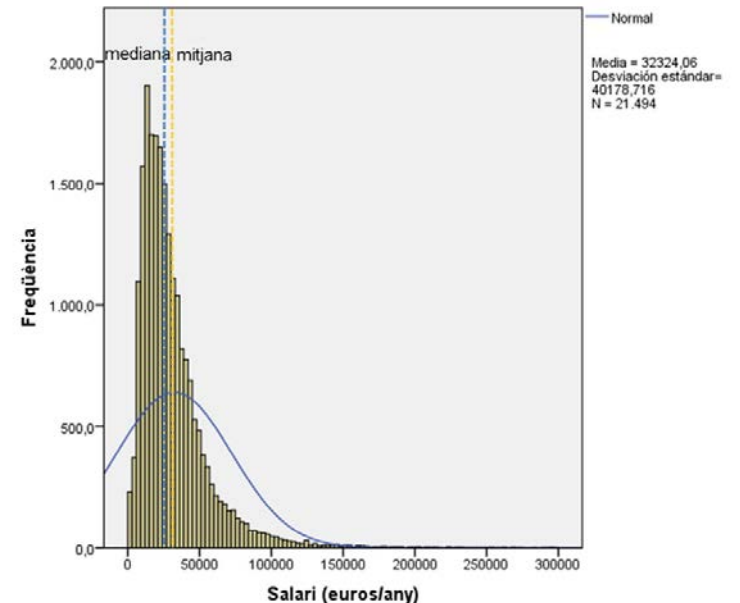
Font: Oficina Municipal de Dades (OMD) Ajuntament de Barcelona i MCVL.

- ❖ Crisi covid19, els salaris més baixos no són els que més cauen -> Augment del SMI
- ❖ Segueixen estant per sota del salari de referència
- ❖ Sobre-qualificació, de les més altes d'Europa
- ❖ Ajust del cost de la vida

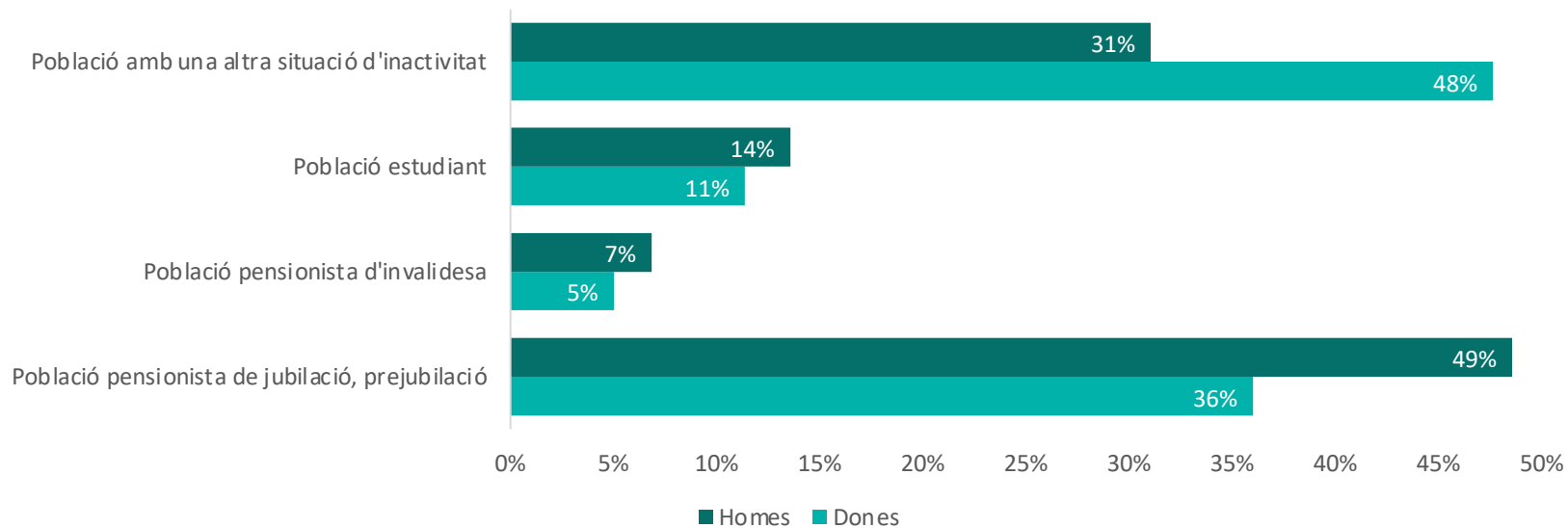
Taula 3. Salari de referència per tipologia de llar (en euros)

Tipologia de llar	Barcelona	Resta AMB	Total AMB
Persona sola	1.735,54	1.495,85	1.596,68
Persona sola amb fills/es	2.502,75	2.413,95	2.453,85
Dos adults	1.191,44	1.038,01	1.097,33
Parella sense fills/es	1.178,94	1.090,47	1.114,54
Parella amb un/a fill/a	1.466,89	1.330,17	1.366,80
Parella amb 2 o més fills/es	1.802,93	1.628,35	1.681,15
Llars de tres adults sense fills/es	967,55	863,51	901,05
Llars de tres adults amb fills/es	1.255,46	1.237,63	1.261,67
Total ponderat	1552,08	1394,93	1447,49

Gràfic 20. Distribució salarial a Barcelona (2021)

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social: inactivitat

- ❖ Quasi un 30% és per tenir cura de familiars i altres responsabilitats relacionades amb les cures
- ❖ Es redueix la inactivitat en decils més baixos en part per l'IMV

02 L'ocupació com a factor d'inclusió social

Social Scoreboard for SPAIN						
Equal opportunities and access to the labour market	Early leavers from education and training (% of population aged 18-24) (2021)	13.3				
	Individuals' level of digital skills (% of population 16-74) (2021)	64.0				
	Youth NEET (% of total population aged 15-29) (2021)	15.2				
	Gender employment gap (percentage points) (2021)	10.6				
	Income quintile ratio (S80/S20) (2020)	5.8				
Dynamic labour markets and fair working conditions	Employment rate (% population aged 20-64) (2021)	67.7				
	Unemployment rate (% population aged 15-74) (2021)	14.8				
	Long term unemployment (% population aged 15-74) (2021)	6.2				
	GDHI per capita growth (2008=100) (2020)	93.8				
Social protection and inclusion	At risk of poverty or social exclusion (in %) (2020)	27.0				
	At risk of poverty or social exclusion for children (in %) (2020)	31.8				
	Impact of social transfers (other than pensions) on poverty reduction (% reduction of AROP) (2020)	23.4				
	Disability employment gap (ratio) (2020)	21.6				
	Housing cost overburden (% of population) (2020)	8.2				
	Children aged less than 3 years in formal childcare (% of under 3-years-olds) (2020)	45.5				
	Self-reported unmet need for medical care (% of population 16+) (2020)	0.4				
Critical situation	To watch	Weak but improving	Good but to monitor	On average	Better than average	Best performers

EUROPEAN SEMESTER 2022

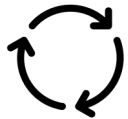
- ❖ Dificultats per a la incorporació al mercat laboral de **joves**
- ❖ Necessitat de millora de **capacitats**
- ❖ Problemes estructurals del mercat laboral per accedir a **condicions** de treball justes
- ❖ Necessitat de **reformes de polítiques** d'ocupació i de serveis d'ocupació per millorar efectivitat i l'ocupabilitat de les persones.
- ❖ Necessitat de millorar l'efectivitat de **polítiques actives d'ocupació**
- ❖ Necessitat de millora de capacitat central de serveis de mercat de treball
- ❖ Necessitat de **més personalització** coordinació de serveis d'ocupació
- ❖ Focus en la **joventut** i en l'atur de llarga durada

03

Els reptes

Les PAO i l'atenció als col·lectius en situació de vulnerabilitat

03 Els reptes: Les Polítiques Actives d'Ocupació

Incentius: Mesures que facilitin la contractació de persones aturades i altres col·lectius: subsidis per al mercat privat/tercer sector

Creació directa d'ocupació: Plans d'ocupació públics que són majoritàriament temporals

Formació: Mesures per millorar l'empleabilitat de les persones a través de formació, cursos, pràctiques, etc.

Serveis Públics d'Ocupació: Assessorament i orientació i derivació a altres programes

Incentius per a l'emprenedoria: Mesures que promouen l'esperit empresarial per a convertir a les persones aturades en treballadores per compte pròpia.

03 Els reptes: L'avaluació

L'avaluació és fonamental per millorar els programes i triar entre dissenys

- Avaluació d'impacte: per conèixer l'efectivitat
- Avaluació de processos: per conèixer experiències i detectar millores possibles
- Contemplar-la als pressupostos

Els indicadors d'impacte no haurien de ser només de situació laboral

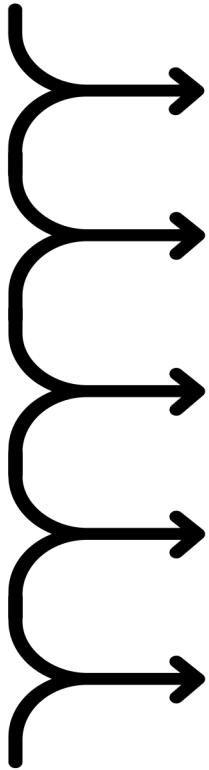
- Millores en empleabilitat
- Millores en autosuficiència i apoderament
- Millores en accés a serveis
- Millores en qualitat

Els indicadors d'impacte no haurien de ser només de situació laboral

- Abans de la política (línia de base)
- Per gestió però que permeti explotació i compatibilitat

03 Els reptes: L'atenció a col·lectius vulnerables

Cerca activa: No tots aquests grups apareixen al radar dels serveis públics d'ocupació.

Focus en cada tipus de perfil: atenció a les barreres de formació, llenguatge, cures, experiència.

Atenció personalitzada: Itineraris d'acord amb les possibilitats i els objectius de cadascú.

Activació de la comunitat. Capacitat per establir contactes amb altres proveïdors de serveis i avaluar les necessitats de manera integral. Especialment amb serveis socials i serveis de salut mental.

Ús de dades. Clau per assolir col·lectius més allunyats, integrar serveis, compartir informació, proveir més eficiència en els aparellaments, monitoritzar i avaluar.

03 Els reptes: L'atenció a col·lectius vulnerables

Recomanacions de la OCDE per a programes d'integració al Mercat Laboral de persones de col·lectius vulnerables

